

צריך לדאוג גם ל"בבל", והעבודה רבה

הרב יעקב פרנק

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה
וילדיהם: יהושע וזוגתו דינה גוטמן, שירה,
אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג

וסוכם שדרכה יועברו כספי ביטחונות לטובת פיתוח ההתיישבות
בחרון.

באותה פגישה עלה גם הרעיון כי מאחר שבעוד זמן לא רב,
בחודש מנחם אב תשל"ט (1979), ימלאו חמישים שנה לטבח
בחרון, ומאחר שלסבי הרב צבי פסח פרנק היו קשרים עם הרבי
הריי"צ, שנפגש עמו בעת ביקורו בארץ הקודש בשנת תרפ"ט
(1939) - אולי אסע על מנת לנסות להזמין את הרבי, בשם ממשלת
ישראל, להשתתף בטקס לזכר קדושי בחרון ובהנחת אבן הפינה
להרחבת ההתיישבות שם, שיערך במלאות חמישים שנה לטבח.
חשבתי כי ביקור כזה בוודאי עשוי לעודד התיישבות של חסידי
חב"ד בעיר האבות.

בגין אמנם היה סקפטי, אבל הוא היה מוכן לתמוך במהלך, ואף
הורה לאנשי משרדו לסייע בארגון הפגישה עם הרבי. אחרי החגים,
לקראת סוף חודש חשוון תשל"ט (1978) נסעתי לניו יורק, וכעבור
כמה ימים קיבלתי הודעה שנקבעה פגישה עם הרבי בשבוע שאחרי
פרשת חיי שרה, בשעה שתיים לפנות בוקר. עוד הודגש כי לרגל
מצב בריאותו של הרבי, יוגבל משך זמן הפגישה לרבע שעה בלבד,
וכמו כן התבקשתי להשתדל להקפיד שלא לרגש את הרבי יתר על
המידה.

הגעתי בשעה היעודה, ושם קיבל את פניי מזכירו של הרבי,
הרב בנימין קליין, שהכניס אותי מיד לחדרו של הרבי. כשנכנסתי
הושטתי לו את ידי בברכת "שלום עליכם". העיניים של הרבי ריתקו
אותי, ולא אוכל לשכוח באיזו לבביות הוא בירך אותי בברכת,
"שלום עליכם, ר' יעקב!"

מסרתי לרבי דרישת שלום חמה ממר מנחם בגין, והרבי דרש
בשלומו ובמצב בריאותו. השיחה התנהלה בידידי, שפה שרכשתי
בעת לימודי בתלמוד תורה בירושלים בילדותי. מאחר שידעתי
שזמני מוגבל, השתדלתי להגיע במהירות לנקודה שלשמה הגעתי,
ואמרתי לרבי אודות תכניותיי בנוגע להרחבת ההתיישבות היהודית
בחרון בכלל, ובדבר הרעיון לפתח התיישבות חב"דית באותו שטח
המחבר בין קריית ארבע לחרון בפרט.

תחילה התעניין הרבי כיצד בכלל הגעתי לכך. סיפרתי לרבי
כיצד היה מעורב סבי הרב פרנק בהקמת ישיבת בחרון - כנסת
ישראל, כאשר ראשי ישיבת סלבודקה חיפשו מקום מתאים
להעברת הישיבה, והוא המליץ להם על בחרון דווקא, שנחשבה
למקום שקט, ונקי מהמתחים ששררו בירושלים בין החרדים

«

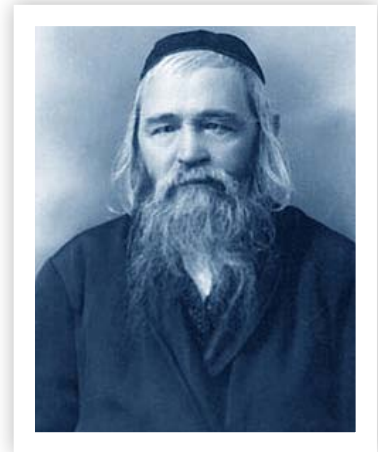
אחרי מלחמת ששת הימים ושחרור שטחי יהודה ושומרון,
התחלתי להיות פעיל בתחום של בניית יישובים חדשים.
החלטתי לרתום את הידע הכלכלי שלי ואת הניסיון שצברתי
בעסקנות הפוליטית לטובת פיתוח ההתיישבות היהודית באותם
חבלי ארץ. היו לי גם קשרים טובים עם אנשי מפא"י, במיוחד עם
פנחס ספיר, אבל הייתה לי בעיה קשה לגייס הלוואות בנקאיות
שהיו נחוצות לפיתוח נחלות ותעשייה בהתיישבות שם.

נושא ההתיישבות היהודית בחרון 'בער בעצמותיי' באופן
מיוחד, בין היתר בגלל הקשר האישי שלי לעיר, ורציתי מאוד לפתח
את היישוב היהודי הקטן בעיר. רציתי ליצור רצף התיישבותי בין
היישוב קריית ארבע לבין העיר בחרון, במקום השטח הריק שהבדיל
אז ביניהם. הייתה אז הזדמנות לרכוש את השטח הזה, אבל נדרש
לשם כך סכום כסף גדול מאוד. עלה לי רעיון לקרוא להתיישבות
שתקום באותו שטח 'קריית חב"ד', בתקווה שזה ימשוך חסידי
חב"ד לבוא ולהתיישב שם, ולחדש את היישוב החב"די ההיסטורי
בחרון.

אחרי המהפך בשנת תשל"ז (1977), כאשר מנחם בגין עלה
לשלטון, נפגשתי אתו ופרסתי לפניו את התכניות שהיו לי בנוגע
לחרון. הסברתי למר בגין את הבעיה שלי בהשגת ביטחונות
הנצרכים להשקעה בתשתיות בהתיישבות בשטחי יהודה ושומרון,
ואז עלה הרעיון להקים את חברת 'ענבל' כחברת ביטוח ממשלתית,

הקנאים בני היישוב הישן לבין הממסד הרבני שהיה מקורב יותר להנהגת היישוב החדש.

הרבי שוחח איתי באריכות על גדולתו בתורה של סבי ע"ה, וגם אני סיפרתי לו כמה סיפורים אודות סבי. הרבי גם התעניין בנוגע למחלוקת שהייתה בין הסבא לבין החזון אי"ש בנוגע לשאלת קו התאריך הבינלאומי. השאלה נגעה לפועל לבחורי ישיבה שהיו פליטי מלחמה מאירופה בשנת תש"ב (1942), לגבי קביעת ימי צום ומועדים. סבי כינס אסיפת רבנים חשובים מכל החוגים והם פסקו שיציינו על פי קו התאריך הבינלאומי, ואילו החזון איש היה בדעת יחיד שלא להתחשב בקו התאריך. הרבי כאמור התעניין בפרטי הדברים, וניכר היה שהוא מצוי היטב בסוגיה.

הרב צבי פסח פרנק

סיפרתי לרבי גם כיצד בעת ביקורו בארץ הקודש נגש חותנו, הרבי הרי"צ עם סבי, הרב פרנק, שכיהן כרבה האשכנזי של ירושלים. באותו ביקור הביע הרבי הרי"צ את רצונו לבקר במערת המכפלה בחברון, וסיפרתי לרבי כיצד סייע סבי לקשר בין הרבי הרי"צ לבין ר' אליעזר דן סלונים, מראשי היישוב היהודי בחברון דאז, ולהסדיר את ביקורו במערת המכפלה. הרבי התרגש לשמוע אודות ביקורו של הרבי הרי"צ בקברי האבות, והתעניין מאוד בנוגע לפרטי הביקור, כמה זמן שהה הרבי בתוך המערה, והאם נכנס למקומות שכיום אין היהודים נכנסים לשם.

כאשר ראיתי עד כמה הרבי התרגש והתעניין בפרטי הביקור, אמרתי שניתן גם היום לנסות לארגן את הדבר הזה, אם יועיל הרבי לבוא לביקור בארץ הקודש. סיפרתי לו בהרחבה על תכניותיי בנוגע לאיחוד וגיבוש ההתיישבות היהודית בין קריית ארבע לחברון, והצעתי לרבי לארגן מאה משפחות מחסידי חב"ד, ובמקביל נדאג גם אנו לעוד מאה משפחות שיבואו להתיישב שם. סיפרתי לרבי כי מלבד הקרבה למערת המכפלה יש תכניות גם בתחום התעסוקה, להקמת מפעלים שונים שישמשו כמקור פרנסה למתיישבים, למשל, הקמת יקב. הרבי ציין שהעיר חברון אכן ידועה בענבי היין המשובחים שלה.

הוספתי והצעתי שנוכל לערוך הנחת אבן פינה חגיגת לקריית חב"ד בחברון במלאת חמישים שנה לביקור הרבי הרי"צ בעיר, בחודש אב תשל"ט (1979). הרבי חיך, ואמר כי במצבו הנוכחי קשה לו, וכי אינו יודע אם יוכל לבוא. אמרתי לרבי שחברון עצמה מעניקה הרבה מאוד כוחות, כוחות נפשיים אדירים, וגם הוספתי שבטוח שלא תהיה בעיה להגיע למקומות הכי נסתרים בתוך מערת המכפלה, אבל הבנתי מהרבי שזה לא לפי כוחותיו.

הרבי גם הוסיף והסביר שנמצאים כעת באמצע בנייה גדולה, בנייתו של מרכז חסידות חב"ד שם, שמשמש כמרכז לפעילות החב"דית ברחבי העולם - הרבי התבטא אז במילים "זה אמנם לא ארץ ישראל, אבל אנחנו צריכים עדיין לדאוג גם לבלב, ונמצאים באמצע העבודה". הוא הביע חשש שאם יצא לארץ ישראל, עלול הדבר לחייב אותו להישאר בארץ ישראל, ולא יוכל לחזור ולסיים את העבודה שם.

ניסיתי לטעון שגם הרבי הרי"צ ביקר בארץ ישראל, ועזב אותה אחר כך, אבל הרבי הבהיר שזה אינו דומה, כי ביקורו היה 'אגב אורחא', כלומר שבדרכו מלטביה לביקור בארצות הברית עבר בארץ הקודש להתפלל על קברי צדיקים, מאחר שנבצר ממנו לפקוד את קברי אבותיו בברית המועצות; אבל לבוא במיוחד לארץ ישראל - זה משהו אחר, ולא יוכל לחזור חזרה להמשיך בעבודתו.

עם זאת, הרבי הודה מאוד על ההזמנה, וגם אמר שהתכנית עצמה מאוד מעניינת. הרבי גם התעניין ושאל האם אני פועל גם במקומות נוספים מלבד חברון. סיפרתי שאנחנו פעילים כמובן בעוד הרבה מקומות כמו, אלקנה, אריאל, מעלה אדומים ועוד, והרבי עודד אותי בכיוון זה והדגיש שחובה ליישב את ארץ ישראל כולה, ולא להתרכז רק במקום אחד ספציפי.

הפגישה התארכה הרבה מעבר לזמן שהוקצב, והסתיימה כעבור שעה וחצי, בשעה שלוש וחצי לפנות בוקר. הרבי בירך אותי באריכות ימים ובברכה והצלחה בכל מעשי ידי, והוסיף כי אין לתאר ואין לשער את החשיבות הגדולה של העבודה הזו. הוא דרבן אותי לעשות הלאה ולהמשיך בכל המרץ ליישב את ארץ ישראל.

הרב יעקב פרנק הנו רב קהילה בפתח תקווה. הוא רואיין בביתו בפתח תקווה בחודש אייר תשע"ה (2015)

לזכות הורינו היקרים הרב יעקב ומרת בתיה שיחיו מינסקי הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תש"ה (1944) — בשנת האבל אחרי פטירת אביו הרב לוי יצחק שניאורסון, אמר הרבי לראשונה קדיש בנוכחות הרבי הרי"צ. הרבי והרבי הרי"צ הזילו שניהם דמעות באותו מעמד.¹ א' בתשרי

< תש"נ (1989) — להפתעתם של כל הנוכחים, הודיע הרבי על קיומה של התוועדות לכבוד ראש השנה. הייתה זו הפעם היחידה בה ערך הרבי התוועדות בראש השנה.² א' בתשרי

1 על פי עדותו של הרב י"ד גרוניר
2 התוועדות תש"נ, חלק א, עמ' 9

ההקדשות שלכם מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015